

FM: Maijā saglabājas spēcīgs pieaugums visās galvenajās Latvijas preču eksporta grupās

Publicēts: 11.07.2018.

Latvijas preču eksports šā gada maijā, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, palielinājies par 8,5%, joprojām uzrādot strauju pieauguma tempu, kas gan ir bijis nedaudz zemāks nekā iepriekšējā mēnesī un vidēji gada pirmajos piecos mēnešos kopā. Spēcīgs pieaugums maijā bijis visās trīs lielākajās preču eksporta grupās – lauksaimniecības preču un pārtikas, koka un koka izstrādājumu, kā arī mašīnu un iekārtu eksportā.

Lauksaimniecības preču un pārtikas eksports maijā, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, palielinājies par 7,9%, un īpaši strauji audzis pārtikas rūpniecības ražojumu eksports – par 26,2%, kamēr neapstrādāto lauksaimniecības preču eksports bijis mazāks nekā pirms gada, graudaugu eksportam samazinoties par 49,3%. Tāpat kā iepriekšējos mēnešos, maijā strauji palielinājusies arī koka un koka izstrādājumu eksporta vērtība – par 17,4%, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, un līdzās augošajam pieprasījumam kāpumu šajā preču grupā veicina arī kokmateriālu cenu pieaugums.

Mašīnu un iekārtu grupā kopējo eksporta pieaugumu par 17,0% maijā praktiski noteicis vienreizējs darījums – turboreaktīvo un turbopropelleru dzinēju un citādu gāzturbīnu eksporta pieaugums par 38,1 miljonu eiro, kamēr pārējās mašīnu un iekārtu kategorijās kopējie eksporta apjomi bijuši par 5,9% mazāki nekā pirms gada. Atskaitot šo reeksporta darījumu, arī kopējais Latvijas preču eksporta pieauguma temps maijā būtu bijis zemāks – aptuveni 4,5% līmenī.

No pārējām preču grupām straujš pieaugums maijā bijis metālu un metālu izstrādājumu eksportā – par 32,7%, savukārt būvniecības izstrādājumu un satiksmes līdzekļu eksports bijis attiecīgi par 18,2% un 20,1% mazāks nekā attiecīgajā mēnesī pirms gada.

Kopumā maijā preču eksporta situācija ir bijusi līdzīga kā iepriekšējos mēnešos, un arī gada pirmajos piecos mēnešos kopā eksporta pieauguma galvenie nodrošinātāji bija tieši lielākās preču eksporta grupas – pārtika, koka izstrādājumi, kā arī mašīnas un iekārtas, kuru eksports piecos mēnešos palielinājies attiecīgi par 8,0%, 12,1% un 12,4%. Latvijas preču eksports kopā 2018. gada pirmajos piecos mēnešos bijis par 9,3% lielāks nekā pirms gada. No galvenajiem Latvijas eksporta tirgiem straujākais preču eksporta pieaugums gada pirmajos piecos mēnešos bijis uz Zviedriju – par 24,5%, uz Krieviju – par 14,7% un Lielbritāniju – par 11,0%. Savukārt eksports uz Poliju samazinājies par 6,0%, uz Igauniju – par 0,9%, bet eksports uz Lietuvu bijis stabils, palielinoties par mēreniem 2,6%.

Situācija ārējos tirgos joprojām saglabājas labvēlīga Latvijas preču eksportam, tomēr jāatzīmē, ka ekonomikas izaugsme un konfidences indikatori Latvijas galvenajos eksporta tirgos, pirmkārt, Eiropas Savienībā, atšķirībā no pagājušā gada un šā gada pirmajiem mēnešiem vairs neuzrāda kāpjošu tendenci, tomēr ir stabilizējušies pēckrīzes laikam salīdzinoši visai augstā līmenī. Šī stabilizācija atspoguļojusies arī nedaudz lēnākos Latvijas eksporta pieauguma tempos tieši pēdējos mēnešos. Vienlaikus arī jānorāda, ka nedaudz tālākā perspektīvā Latvijas eksporta attīstību var negatīvi ietekmēt arvien augošā protekcionalisma politika pasaulē, tajā skaitā ASV, Ķīnas, ES savstarpēju muitas tarifu noteikšana, bremzējot globālās tirdzniecības kāpumu. Sagaidāms, ka Latvijas preču eksports turpmākajos mēnešos turpinās augt, tomēr pieauguma tempi var būt zemāki par 2017. gadā un šā gada pirmajos mēnešos sasniegtajiem.

Tāpat kā eksportā, arī preču importā maijā bijis vērojams salīdzinoši straujš pieaugums – par 10,4% salīdzinājumā ar pagājušā gada maiju. Importa kāpums saistīts ar spēcīgo iekšzemes pieprasījumu, kad pieaug gan privātā patēriņa, gan it īpaši investīciju apjomi. Tā mehānismu, mehānisko ierīču un elektroiekārtu imports maijā, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, audzis par 30,4% un lielu daļu no šī pieauguma nodrošināja turboreaktīvo un turbopropelleru dzinēju un citādu gāzturbīnu importa pieaugums jeb “airBaltic” lidmašīnu flotes paplašināšana. Preču importam palielinoties nedaudz straujāk nekā eksportam, ārējās tirdzniecības deficīts maijā

ir palielinājies līdz 230,5 miljoniem eiro un ir nedaudz augstāks nekā attiecīgajā mēnesī pirms gada.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-maija-saglabajas-specigs-pieaugums-visas-galvenajas-latvijas-precu-eksporta-grupas>